Laura Bellini

Скажи це без жартів

Не все найважливіше можна перетворити на жарт

Скажи це без жартів

Не все найважливіше можна перетворити на жарт

Laura Bellini

ROMANS

ISBN: 9788384902363

ALL-IN Rafał Płonkowski

ЗМІСТ

INTRO 4
Розділ 1 - Ціна вдалого жарту..... 11
Розділ 2 - Правила гри..... 21
Розділ 3 - Тиша, якої не було в сценарії..... 31
Розділ 4 - Поза досяжністю мікрофона..... 41
Розділ 5 - Право відмовити 52
Розділ 6 - Без підготовленої відповіді..... 64
Розділ 7 - Між одним словом та іншим 76
Розділ 8 - По той бік світла..... 86
Розділ 9 - Усе, що неможливо записати вдруге 98
Розділ 10 - Без глядачів 109
Розділ 11 - Правила, яких ми не записали 123
Розділ 12 - Повідомлення, яке неможливо було проігнорувати 134
Розділ 13 - Умови, яких не було в договорі..... 147
Розділ 14 - Правда на півдорозі 158
Розділ 15 - Рішення, ухвалене в тиші 170
Розділ 16 - Відстань, більша за кілометри..... 183
Розділ 17 - Власним голосом..... 194
Розділ 18 - Розмова без сценарію..... 204
Розділ 19 - Те, що залишається після останньої сцени..... 216
Розділ 20 - Скажи це без жартів..... 226

INTRO

Уперше за п'ятнадцять років я написала сцену, в якій ніхто не сказав нічого смішного.

Я сиділа сама в радіостудії у Вроцлаві, вдивляючись у дві сторінки роздрукованого сценарію. За склом режисерської світилися зелені індикатори, а кондиціонер видавав звук, схожий на зітхання людини, якій дуже хотілося зітхнути, але професійні обов'язки не дозволяли. Була дев'ятнадцята сорок, більшість команди вже розійшлася по домівках, а я щойно скоїла найтяжчий злочин у своїй кар'єрі авторки комедій: дозволила героїні сказати правду.

— Я кохаю тебе, — прочитала я вголос.

Слова прозвучали незвично. Не тому, що я ніколи їх не вимовляла. Навпаки, я знала їх досконало, як і всі способи негайно позбавити їх значення.

Моя героїня, Марта, мала після цього зізнання додати, що йдеться, звісно ж, про любов до щойно відремонтованої кухні. Публіка повинна була засміятися. Її партнер мав відповісти жартом про іпотечний кредит. Потім музика, реклама й наступний епізод.

Такий був план.

От тільки я викреслила жартівливу кінцівку.

Зробила це свідомо, навмисно й усупереч трьом редакторським зауваженням, які отримала того дня.

На екрані телефона з'явилося повідомлення від Іґи, моєї подруги та єдиної людини, яка знала, що вже кілька місяців я готувала дещо більше, ніж чергові епізоди радійних романтичних історій із жартами на додачу.

Ну як? Ти їм сказала?

Я відповіла, що ще ні.

Тобто все як завжди. Велика Альдона Мруз, яка здатна розсмішити пів Польщі, але не вміє попросити про те, чого насправді хоче.

Я неохоче всміхнулася.

Іґа мала цю дратівливу рису — влучала просто в суть, навіть не вдаючись до драматичних ефектів.

Уже пів року я працювала над власною радіоп'єсою, якій не був потрібен записаний сміх у потрібних місцях. Історією про двох людей, які зустрічалися надто пізно, робили неправильний вибір і вчилися розмовляти лише тоді, коли в них закінчувалися виправдання. У мене був готовий сценарій пілотного епізоду, попередня зацікавленість невеликої незалежної продюсерської компанії та заощадження, яких вистачило б, щоб кілька місяців не братися за будь-які випадкові замовлення.

Мені бракувало лише сміливості піти з програми, завдяки якій я стала впізнаваною.

На столі лежав конверт із повідомленням про розірвання договору про співпрацю. Я підписала документ попереднього вечора, після келиха червоного вина й довгої розмови зі своїм відображенням у дзеркалі ванної кімнати.

Я вирішила вручити його наступного ранку.

Не передбачила лише одного: хтось вирішить змінити мої плани ще цього вечора.

Двері режисерської відчинилися без попередження.

— Я так і знав, що знайду тут когось, хто не поважає робочий графік.

Я підвела очі.

На порозі стояв чоловік у темній сорочці із засуканими рукавами та пальтом, перекинутим через передпліччя. У нього було коротко підстрижене темне волосся, кілька сріблястих пасом на скронях і обличчя людини, яка рідко кудись поспішала, бо зазвичай це іншим доводилося підлаштовуватися під її темп.

Особисто ми не були знайомі, але я впізнала його миттєво.

Блажей Риба.

Сорок два роки, радіопродюсер, людина, відповідальна за кілька програм, що здобули визнання критиків, і за одну, яку я щиро ненавиділа. Уже місяць ходили чутки, що він має очолити наше програмне мовлення.

Схоже, чутки не врахували його пристрасті до несподіваних візитів.

— Якщо ви шукаєте когось, хто поважає робочий графік, рекомендую бухгалтерію, — відповіла я. — Вони йдуть додому точно вчасно й ніколи не сміються з моїх текстів.

Замість того щоб підтримати жарт, він подивився на роздруківку переді мною.

— Пані Мруз?

— Залежить від того, хто запитує і чи має при собі заяву про звільнення.

— Блажей Риба.

— Знаю. У вас прізвище, ідеальне для комедійного радіо. Було б шкода ним не скористатися.

Він сприйняв зауваження легким підняттям брови, але не всміхнувся одразу. Лише коли поклав пальто на спинку крісла, я помітила короткий порух кутика його рота. Це не скидалося на усмішку з ввічливості. Радше на ознаку того, що він щойно вирішив не полегшувати мені життя.

— Можна? — запитав він, указуючи на сценарій.

— Залежить від того, збираєтеся ви його читати чи виправляти.

— Спочатку читати.

Я простягнула йому аркуші. Він якийсь час стояв біля пульта, пробігаючи поглядом рядок за рядком. Його руки були спокійні, а читав він без того нервового перегортання сторінок, яким продюсери зазвичай демонстрували, наскільки дорогоцінний їхній час.

Мовчання нестерпно затягувалося.

— Тут бракує жартівливої кінцівки, — нарешті сказав він.

— Знаю.

— Навмисно?

— Іноді мені трапляється ухвалювати свідомі рішення.

Він поглянув на мене поверх аркуша.

— Чому ви її прибрали?

Я могла відповісти жартом. У голові мала щонайменше чотири, усі готові до негайного використання. Один стосувався інфляції, другий — якості сучасних шлюбів, третій — нашого спонсора, а четвертий був настільки непристойний, що навіть Іґа порадила б мені добре подумати.

Я не скористалася жодним.

— Бо вона справді його кохає, — сказала я.

Блажей відклав аркуші.

— Знаю.

Це одне слово здивувало мене більше, ніж увесь його несподіваний візит.

— Звідки?

— Бо я прочитав попередні сцени. У кожній вона намагається сказати йому щось важливе, а він змінює тему. Коли вона нарешті набирається сміливості, ви змушуєте її жартувати про кухню. Шкода втрачати такий момент.

Кілька секунд я мовчки дивилася на нього. Більшість продюсерів говорили про темп, привабливість діалогів і те, як утримати слухача до рекламного блоку. А цей чоловік помітив те, про що я не розмовляла навіть зі своєю редакторкою.

— Наші слухачі очікують комедії, — нагадала я.

— Тобто вони не можуть почути справжнього зізнання?

— Можуть. Але найчастіше хтось одразу дописує до нього жарт.

— А ви?

Я знала, що він запитував про сценарій. І все ж мені здалося, ніби його запитання стосувалося чогось значно особистішого.

— Мені за це платять.

Цього разу він усміхнувся. Повільно, не поспішаючи, ніби розумів, що не варто мене заохочувати, але все-таки не міг стриматися.

— У такому разі ми переплачуємо вам за ухиляння від відповіді.

Я засміялася раніше, ніж устигла вирішити, чи хочу визнати його правоту.

Телефон завібрував. На екрані з'явилося ще одне повідомлення від Іґи.

Не відступай завтра. Ти пообіцяла собі нове життя.

Я перевернула телефон екраном до стільниці.

Блажей помітив цей рух, але не намагався прочитати повідомлення. Ця дрібна стриманість несподівано справила на мене враження.

— Я прийшов поговорити про новий проєкт, — сказав він. — Романтичну комедію. Хочу, щоб ви її написали.

Я подивилася на конверт, що визирав з-під блокнота.

— Можливо, ви запізнилися зі своєю пропозицією.

— Можливо. Але ви її ще навіть не вислухали.

Я підійшла до скла, яке відділяло режисерську від порожньої студії. У відображенні бачила нас обох: себе з недбало зібраним на потилиці волоссям і його біля столу, з моїми аркушами в руках.

Мені було тридцять вісім років, і вперше за довгий час я точно знала, чого хочу. Достатньо було лише сказати це вголос. Натомість я замислювалася, чому чоловік, із яким познайомилася кілька хвилин тому, так легко зміг побачити сенс сцени, повз який інші проходили байдуже.

— А якщо я більше не хочу писати комедії? — запитала я.

Блажей відповів не одразу. Поклав сценарій і став поруч зі мною, залишивши між нами достатньо місця, щоб я могла вільно відступити.

— Тоді я хотів би знати, що ви хочете написати натомість.

У студії згасла одна з автоматично керованих ламп. У потемнілому склі наші відображення стали виразнішими.

Я ще могла сприйняти цю розмову як професійну гру.

А могла сказати правду.

Тільки чому поруч із Блажеєм Рибою, незнайомим чоловіком із тривожно уважним поглядом, друга можливість здавалася мені водночас такою спокусливою і такою небезпечною?

Розділ 1 - Ціна вдалого жарту

Наступного ранку я прийшла до студії на двадцять хвилин раніше, щоб зробити те, на що наважувалася вже пів року. Конверт із заявою про розірвання договору лежав у моїй сумочці, між гаманцем і зім'ятою пачкою серветок. Усю дорогу в трамваї я перевіряла, чи він досі там, ніби підозрювала, що документ може скористатися першою нагодою й утекти. Я була рішуче налаштована. Принаймні доти, доки мені не доводилося нікому пояснювати своє рішення.

Біля входу до режисерської я знайшла аркуш паперу, приклеєний до скла.

Концептуальна нарада. Зала Б. 9:00. Присутність Альдони Мруз обов'язкова.

Підпис: Блажей Риба.

— Звісно, — пробурмотіла я. — Одні чоловіки приносять квіти, інші організовують наради.

У залі Б на мене чекали кава, два примірники сценарію й чоловік, який попереднього вечора запитав, що я насправді хотіла б написати. Блажей був у світлій сорочці, цього разу без піджака. Він сидів за столом із відкритим ноутбуком, а коли я увійшла, закрив його так рішуче, що я відчула неприємне задоволення.

— Доброго ранку, пані Альдоно.

— Це ще побачимо.

— Кави?

— Якщо вона не є частиною переговорної пастки.

— Чорна, без цукру. Таку ви пили вчора.

Я зупинилася біля стільця. Він запам'ятав. У цьому не було нічого незвичайного, і все ж я відзначила цю подробицю з дратівливою точністю.

— Ви так само уважно спостерігаєте за всіма працівниками?

— За тими, від кого залежить успіх проєкту.

— Тобто мені не варто почуватися особливою.

— Я цього не казав.

Я сіла навпроти нього, обережно поставивши сумочку біля ніжки стільця. Блажей посунув до мене роздруківку під назвою «Кохання на частоті». Нижче стояло моє прізвище, а поруч примітка: концепція для спільного опрацювання. Мені не сподобалася ця примітка. Ще менше мені сподобалося те, що хтось скористався моїм прізвищем, перш ніж я дала згоду.

— Звідки це у вас?

— Від програмної директорки. Вона представила вас як найкращу авторку діалогів, із якою їй доводилося працювати.

— Це мило. Зазвичай вона представляє мене як людину, яка порушує терміни й ставить під сумнів рішення.

— Про це вона також згадала.

Я відкрила документ. Героїв звали Марта й Адам, але, крім імен, мало що нагадувало історію, над якою я працювала останні місяці. Хтось додав сцену непорозуміння із заручальною каблучкою, дві сварки в ресторані та фінал, у якому героїня пробачала партнерові все, бо той найняв оркестр.

— Хто це написав?

— Креативна команда.

— Передайте команді, що люди не перестають бути ідіотами лише тому, що за їхніми спинами грають скрипки.

Блажей відкинувся на спинку стільця.

— Що ви пропонуєте?

— Почати з чесності. Марта не хоче чергового ефектного жесту. Вона хоче знати, чи здатний Адам залишитися поруч, коли немає глядачів.

— Це романтична комедія.

— Саме тому вона має бути про кохання, а не про оренду музикантів.

Він якийсь час придивлявся до мене. Не здавався ані розвеселеним, ані ображеним. І це було найгірше. Обурених людей я вміла переконувати, а розвеселених — обеззброювати. Блажей справляв враження людини, яка справді обмірковує мої аргументи.

— Я хочу шість пілотних епізодів, — повідомив він. — По тридцять хвилин кожен. Двоє головних героїв, завершені другорядні історії, один чіткий наскрізний конфлікт. Після шести епізодів оцінюємо результати й вирішуємо, чи буде сезон.

— Чого ви очікуєте від мене?

— Щоб ви написали цей серіал.

— А якщо я відмовлюся?

— Знайду когось іншого.

Він сказав це без тиску. Така спокійна відповідь позбавила мене заздалегідь підготовленої промови про творчу незалежність. Я звикла до продюсерів, які

переконували, що маю бути вдячною за саму можливість працювати. Він залишив мені вибір.

— У вас є хтось на моє місце?

— Кілька кандидатур.

— Тоді чому ми розмовляємо?

Блажей нахилився над столом.

— Бо я прочитав ваш сценарій. Справжній, а не версію, яку підготувала команда.

Мені стало холодно, хоча в залі було виразно надто тепло.

— Який сценарій?

— Матеріал, який ви вчора залишили в режисерській.

— Дві сторінки.

— Їх вистачило, щоб я зрозумів: ви більше не хочете писати так, як раніше.

Я мовчала. Він сказав це без докору, але я відчула себе беззахисною. Роками я дуже ретельно відділяла Альдону Мруз, авторку дотепних діалогів, від жінки, яка іноді не могла заснути, бо надто довго розмірковувала над одним реченням.

— У мене є власний проєкт, — нарешті сказала я.

— Знаю, що ви над чимось працюєте. Подробиць не знаю.

— І не збираюся від нього відмовлятися.

— Я про це не прошу.

— Але ви хочете мого часу, мого прізвища й моїх ідей.

— Так.

— Принаймні ви нахабно відвертий.

— Намагаюся берегти нахабство для важливих нагод.

Я спіймала себе на усмішці. І миттєво посерйознішала.

Блажей відкрив ноутбук і показав мені графік. Перша версія пілотного епізоду мала бути готова за три тижні. Через шість тижнів планували пробний запис за участю акторів. Проєкт мав власний бюджет, окрему команду й можливість подальшого розповсюдження поза ефірною сіткою станції.

— Є лише одна умова, — сказав він.

— Звісно. Я вже починала хвилюватися, що ви до кінця залишатиметеся розсудливим.

— Не хочу, щоб ми написали чергову історію про людей, які десять епізодів уникають розмови, хоча вистачило б одного чесного речення.

Я коротко засміялася.

— Ти щойно описав вісімдесят відсотків романтичних комедій.

— Знаю. Хотів би зробити щось краще.

— Навіть ціною аудиторії?

— Якщо доведеться.

Я уважніше придивилася до нього.

— Легко так говорити, коли не доводиться платити за власні амбіції.

— Я відповідаю за бюджет. Ви — за історію. Ми обоє заплатимо, якщо нічого не вийде.

У його голосі не було надмірної самовпевненості. Уперше я помітила, що за спокоєм ховається втома. Я ще не знала, чи вона пов'язана з роботою, чи з чимось особистішим.

Я дістала із сумочки конверт і поклала перед собою.

— Я сьогодні прийшла з цим.

Блажей поглянув на документ.

— Заява про розірвання договору?

— Так.

— Розумію.

— Не запитаєте чому?

— Можу запитати. Але не хотів би, щоб ви відчували, ніби мусите переді мною виправдовуватися.

На мить я не знала, що відповісти. Чоловік, який щойно запропонував мені найбільший проєкт за багато років, не намагався скористатися моєю невпевненістю. Це мало б полегшити рішення. Натомість мені хотілося почути, що він не бажає, аби я йшла.

— Ви дратуєте, — сказала я.

— Це вже вдруге ви на це натякаєте.

— Ведете статистику?

— Лише цікавих розмов.

Я відчула тепло на щоках і зненавиділа себе за цю реакцію. У тридцять вісім років я вже мала б уміти приймати компліменти, не поводячись як героїня погано написаного любовного роману.

Я накрила конверт долонею.

— Якщо я прийму пропозицію, мені потрібен повний контроль над діалогами. Без жартів, які дописують люди, переконані, що жінка після тридцяти смішна лише тоді, коли відчайдушно шукає чоловіка.

— Із загальним напрямом згоден. Але не можу обіцяти повної відсутності редакторських зауважень.

— Я також хочу сама обрати співавтора сценарію.

— Можемо це обговорити.

— І жодних змін фіналу без мого схвалення.

Блажей на мить замислився.

— У такому разі в мене є власна умова.

— Слухаю.

— Ми не ховатимемо серйозні сцени за жартами лише тому, що боїмося їхніх наслідків.

Я підозріло поглянула на нього.

— Ви говорите про роботу?

— Про сценарій, пані Альдоно.

Я не відповіла. Щось у тому, як він вимовив моє ім'я, змусило мене раптом надзвичайно чітко почути цокання годинника над дверима.

— Це складна умова, — визнала я.

— Для вас?

— Для кожного, хто хоч раз намагався сказати іншій людині щось важливе.

Блажей перестав усміхатися. Коротку мить ми дивилися одне на одного без безпечного прикриття професійних аргументів.

Потім я відсунула конверт.

— Не обіцяю, що залишуся.

— Я не очікую обіцянки.

— Мені потрібен час до завтра.

— Добре.

— І не думайте, що переконали мене своїм спокійним голосом.

— Мені б таке й на думку не спало.

Я підвелася, забираючи сценарій. Біля дверей ще на мить зупинилася.

— А ви, пане Рибо, вмієте сказати щось важливе без жарту?

Він відповів не одразу.

— У професійному житті? Так.

— А в особистому?

Його погляд затримався на моєму обличчі.

— Над цим я ще працюю.

Я вийшла, перш ніж устигла відповісти чимось, про що згодом могла б пошкодувати.

До полудня я поговорила з програмною директоркою. Заяву про розірвання договору не вручила. Натомість повідомила, що мені потрібні два дні, аби ухвалити рішення щодо подальшої співпраці. Вона здивувалася, але погодилася без особливого опору. Новий проєкт, очевидно, мав велике значення для станції.

Після зустрічі я зачинилася в маленькій монтажній кімнаті. Дістала власний сценарій і перечитала останню сцену. Героїня говорила в ній, що кохає чоловіка, який так і не навчився залишатися. Не було жарту. Не було музики. Лише тиша після речення, яке вже неможливо забрати назад.

Тоді я зрозуміла, що боялася саме цієї тиші.

За кілька хвилин задзвонив телефон.

— Ну як? — запитала Іґа.

— Я не подала заяву.

— Альдоно.

— Знаю.

— Ні, не знаєш. Ти пообіцяла собі, що не залишишся лише тому, що хтось запропонує тобі трохи більше грошей і нову чашку з логотипом станції.

— Ніхто не пропонував чашки.

— Яке неподобство. Ти повинна негайно звільнитися.

Я засміялася, але цього разу сміх не розв'язав проблеми.

— Я познайомилася з продюсером, — сказала я.

На іншому кінці запала тиша.

— І?

— Він розумний. Уміє слухати. Не ставиться до мене як до машини з виробництва жартівливих кінцівок.

— Звучить підозріло.

— І дратівливо вродливий.

— Ага.

— Не роби цього.

— Чого?

— Оцього багатозначного «ага».

Іґа зітхнула.

— Я не хвилююся через те, що тобі хтось сподобався. Я хвилююся, що ти знову сплутаєш зацікавленість із причиною відмовитися від власних планів.

Її слова заболіли, бо зачепили те, що я давно намагалася приховати. Кілька років тому я залишалася у стосунках значно довше, ніж слід було, переконуючи себе, що кохання вимагає терпіння. Насправді ж воно вимагало від мене дедалі меншої присутності у власному житті.

— Я не відмовлюся, — тихо сказала я.

— Тоді переконайся, що він це розуміє.

Після розмови я повернулася до зали Б. Блажея там уже не було, але на столі лежав аркуш із рукописною запискою.

Якщо ви вирішите писати, прошу почати зі сцени, у якій герої не здатні сказати правду. Мені здається, ця тема вам знайома.

Нижче був номер телефону.

Я дивилася на ці слова довше, ніж було розумно.

Не знала, чи Блажей Риба щойно запропонував мені професійний виклик, чи небезпечно точно прочитав моє життя.

Знала лише, що вперше за багато місяців хотіла сісти писати не тому, що мусила, а тому, що хтось поставив переді мною запитання, на яке я не знала відповіді.

І це було значно ризикованіше за будь-який контракт.

Розділ 2 - Правила гри

О дев'ятій ранку наступного дня я надіслала Блажею повідомлення.

Я прийму пропозицію, якщо ми зустрінемося поза студією й поговоримо як двоє дорослих людей, які не намагаються продати одне одному успіх.

Він відповів через сім хвилин.

Добре. Кав'ярня на вулиці Влодковіца. Сімнадцята тридцять. Без презентацій і графіків.

Я дописала:

І без мотиваційних промов.

Спробую без них вижити.

Решту дня я намагалася працювати над простроченим епізодом програми, але кожне речення здавалося мені штучним. Героїня вкотре мала неправильно зрозуміти слова нареченого й улаштувати сварку, яку можна було б розв'язати одним запитанням. Я написала три версії сцени. Усі були правильні. Жодна не приносила задоволення.

О шістнадцятій я закрила ноутбук і подивилася на своє відображення в темному екрані. Поправила волосся, розпустила його, а потім знову зібрала. Я сердилася на себе за те, що взагалі цим переймалася. Адже мала розмовляти про роботу, а не готуватися до побачення.

Зрештою я обрала темні штани, просту блузку й пальто. Жодних особливих старань. Принаймні саме таку версію подій я збиралася представити Іґі, якби вона запитала.

Кав'ярня була невеликою, з дерев'яними столиками й вікнами, що виходили на мокру від дощу вулицю. У повітрі пахло кавою, корицею та свіжою випічкою. Блажей сидів за столиком у глибині зали. Перед ним стояла чашка еспресо, поруч лежав нотатник.

Коли він мене побачив, то підвівся.

— Пані Альдоно.

— Якщо ти й далі звертатимешся до мене «пані», мені доведеться додати це до гонорару.

— Блажей.

— Альдона.

Ми потиснули одне одному руки. Його рукостискання було впевненим, але не показовим. Він не затримав моєї долоні ані на секунду довше, ніж вимагала ввічливість.

Із незрозумілої причини я помітила це з розчаруванням.

Ми сіли. Я замовила чай із лимоном, хоча зазвичай пила каву. Блажей відсунув нотатник убік.

— Перш ніж почнемо, хочу дещо пояснити, — сказав він.

— Звучить як початок розмови про скорочення бюджету.

— Я не збираюся просити тебе відмовитися від власного проєкту.

Я уважніше поглянула на нього.

— Ти навіть не знаєш, що це за проєкт.

— І не мушу знати. Ти сказала, що він важливий для тебе. Цього достатньо, щоб я поставився до нього серйозно.

Я відчула неприємний клубок у горлі. Я була готова торгуватися щодо грошей, термінів і авторських прав. Не очікувала, що найбільший внутрішній опір викличе в мені звичайне визнання моїх амбіцій.

— А якщо ці два проєкти почнуть конкурувати між собою?

— Тоді визначимо пріоритети. Я не хочу будувати програму на переконанні, що людина повинна пожертвувати всім життям заради однієї постановки.

— Ти говориш це як продюсер чи як людина?

Блажей якийсь час крутив чашку між пальцями.

— Колись я сказав би, що немає різниці.

— А тепер?

— Тепер знаю, що це дуже небезпечне переконання.

Він не розвинув думки. Проте я помітила, що вперше від початку нашого знайомства йому забракло миттєвої відповіді. Цей невеликий прояв невпевненості зробив його в моїх очах людянішим.

Я дістала із сумочки нотатник із підготовленими пунктами.

— Добре. Ось мої умови.

— Слухаю.

— Я працюю над сценарієм три дні на тиждень. Решту два залишаю для власного проєкту. Не підписую угоди про ексклюзивність. Зберігаю право відмовитися від змін, які порушують зміст історії. І не погоджуюся на ситуацію, коли остаточна версія сценарію створюється за моєю спиною.

Блажей слухав, не перебиваючи. Коли я закінчила, занотував кілька зауважень.

— Трьох днів може бути недостатньо, враховуючи термін підготовки першого пілотного епізоду.

— Тоді знайди іншу авторку.

Я сказала це спокійно. Я не збиралася блефувати.

Блажей поглянув на мене поверх нотатника.

— Я не хочу іншої авторки.

Це речення зависло між нами довше, ніж мало б.

— У професійному сенсі? — запитала я.

Кутики його губ ворухнулися.

— Поки що ми говоримо про роботу.

— Розумно.

— Я не завжди розумний.

Я відвела погляд до вікна. За склом ішла пара під однією парасолькою. Жінка сміялася, намагаючись обійти калюжу, а чоловік обережно притримав її за лікоть. Жест тривав секунду. Цього вистачило, щоб я подумала, як легко писати такі сцени й як важко повірити, що вони можуть трапитися насправді.

— Пропоную інше рішення, — озвався Блажей. — Три постійні дні роботи над сценарієм. Додаткові зустрічі лише за взаємною згодою, з попереднім узгодженням. Якщо нам знадобиться більше часу, спочатку обговорюємо перенесення термінів, а вже потім твою доступність.

— А керівництво?

— Це моя проблема.